

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMAPÄIVÄT JA -VIIKOT

Avainsanat: osallisuus, yhteisöllisyys, koulu, toimintavinkki, kestävä elämäntapa

Kenelle: kouluille

Tavoite

Kestävän kehityksen teemapäivän tai -viikon tavoitteena on nostaa kestävä kehitys kysymykset koko yhteisön tietoisuuteen. Samalla opitaan uutta, joka jää elämään myös teemapäivän tai -viikon jälkeen.

Hyvä käytäntö pähkinänkuoressa

Kestävän kehityksen teemapäivä tai -viikko on koko kouluyhteisön yhteinen projekti, jolla nostetaan kestävä kehitys kysymykset kaikkien tietoisuuteen. Päivän tai viikon aikana tarkastellaan kestävä kehitys kysymyksiä eri näkökulmista ja monin menetelmin oppitunneilla, ruokalassa, työpajoissa jne. Keskeisessä roolissa on yhdessä tekeminen sekä lasten ja nuorten osallistuminen.

Toteuttaminen

Teema voidaan nostaa esiin niin opetuksessa ja arkisessa toiminnassa kuin päivän tai viikon erikoisohjelmassa, kuten yhteisissä aamunavauksissa, messuilla, työpajoissa tai retkillä. Päivän tai viikon aikana voidaan käsitellä kestävä kehitys monesta eri näkökulmasta tai keskittyä rajatumpaan aiheeseen (esimerkiksi vesi, jätteiden vähentäminen, energia, kestävä kulutus, lähiympäristö, kulttuuriperintö ja monikulttuurisuus).

Resurssit

Suunnittelu- ja valmistelu-aikaa tarvitaan toteutuksesta riippuen joitakin tunteja suunnitteluryhmälle, jossa eri luokka-asteiden opettajat ovat edustettuina. Ryhmä voi suunnitella teeman toteutuksen tai opettajat voivat suunnitella toteutusta kukin oman luokkansa osalta. Teemapäivän tai -viikon aikana käsiteltävät asiat voi sijoittaa kunkin luokkatason ja oppiaineen opetussuunnitelman tavoitteisiin, jolloin aika ei ole pois muusta opetuksesta, vaan tukee sen tavoitteita.

Taloudellisia resursseja ei välttämättä tarvita, ellei esimerkiksi tehdä retkiä, joilta tulee matka-, sisäänpääsymaksu- tms. kuluja. Hankintoja ei yleensä tarvita, vaan käytetään niitä välineitä ja materiaaleja, joita koululla on valmiiksi. Valmiita oppimateriaaleja on runsaasti ja asiantuntijavieraita voi pyytää esimerkiksi järjestöistä tai luonto- tai ympäristökoululta. Paikallisia luonto- ja kulttuurikohteita, jätteenkäsittelykeskuksia, yrityksiä jne. kannattaa hyödyntää vierailukohteina.

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMAPÄIVÄT JA -VIIKOT

Kokemuksia

Korson koulussa Vantaalla vietetään joka kevät koulun yhteistä ympäristöpäivää, jossa jokaisella luokkatasolla on oma ohjelmansa. Ohjelmaan kuuluu mm. kauniiden, rumien ja vaarallisten kohteiden etsimistä ja valokuvaamista, ympäristötaiteilua, koulun lähiympäristön siivoamista, kuluttajatestejä, eko- ja ökylounaiden suunnittelua sekä retki kaatopaikalle.

Hiidenkiven peruskoululla Helsingissä vietettiin ympäristömessuja energiateemalla. Jokainen luokka kävi tutustumassa messujen antiin tunnin ajan. Messupöydillä esiteltiin eri oppiaineissa toteutettuja keke-töitä ja lavalla pidettiin lyhyitä esityksiä. Messuilla esiteltiin mm. fysiikan ja kemian tunneilla kerättyä tietoa muoveista, liikunnan ja terveystiedon ryhmä tarjosi hyvää energiaa hartiahieronnalla, ja äidinkielen tunneilla kirjoitettuja ympäristöteemaisia mielipidekirjoituksia luettiin messuväelle.

Vantaalaisen *Rajakylän koulun* lajitteluasiat tempaistiin kerralla kuntoon koko koulun keke-viikolla. Uusiin lajitteluastioihin tutustumisen, niiden tuunaamisen ja lajitteluun perehtymisen lisäksi viikkoon mahtui paljon muutakin kekeilyä: ympäristöagenttien valinta, pipojen ja lapasten korjausklinikka, pelejä ja visoja, asiantuntijavierailuja, valokuva- ja vastamainosnäyttelyt tehtävineen, Lautanen tyhjäksi -kisa sekä kierrätysmuotinäytös, jossa esiintyivät oppilaiden tuunaamat opettajat.

Hyödyt kestävän kehityksen kannalta

Kestävän kehityksen ja sen eri ulottuvuuksien käsittely lisää tietoisuutta kestävän elämäntavan merkityksestä. Kun kysymykset tuodaan lähelle lapsia ja nuoria ja he saavat itse oivaltaa kytkökset omaan elämäänsä, voivat ajatukset myös siirtyä käytäntöön kestävinä valintoina. Yhteinen toiminta ja pohdinta tarjoaa lapsille ja nuorille osallisuuden kokemuksia sekä lisää yhteishenkeä.

Yhteystiedot

Korson koulu, Vantaa
Hiidenkiven peruskoulu, Helsinki
Rajakylän koulu, Vantaa